

Voorzitter: K.W. van Doesen (D66)

Namens de raad: J. Sietsma (GroenLinks), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), T. Rustebiel (D66), W.H. Koks (SP), S. van der Pol (VVD), T. Moorlag (CU), W. Pechler (PvdD), J. de Haan (CDA), A. Huitenga (Stadspartij), S.R. Bosch (Student&Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder), P.E. Broeksma (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Verstedelijking en mobiliteit

Voorzitter: Welkom allemaal, ook welkom thuis en aan beide wethouders natuurlijk. Wij hebben een meningsvormende sessie over de collegebrief met betrekking tot de verstedelijking en mobiliteit. Die brief is een vervolg op een al eerdere bespreking over dit onderwerp en brengt op verzoek van de raad een aantal zaken met betrekking tot de lobby in beeld. Het college geeft aan graag in gesprek te gaan over de gemeentelijke inzet aan al die verschillende tafels en de raad heeft ook al eerder aangegeven dat ze graag een vervolgesprek zouden willen. Daarom zitten we hier. U heeft per fractie drie à vier minuten. Laten we wel zorgen dat we echt om half 11 deze vergadering kunnen beëindigen, dus strak formuleren graag, alstublieft. Wie kan ik het eerste woord geven? Rick Nieuwenhuis van de Partij van de Arbeid krijgt het woord.

06:11:33

De heer Nieuwenhuis: Dank u wel voorzitter. Ja, dank aan het college voor het bieden van het overzicht en al die lopende processen en plannen. Ook dank voor niet alleen het overzicht, maar ook het inzicht in de werkwijze van het college voor het vinden van die financiën, bij met name het Rijk. Wij concluderen dat het college de prioriteiten helder heeft, de prioriteiten van de raad goed volgt en uitvoert. Enerzijds goed werkt aan visievorming, en anderzijds goed werkt aan het verkrijgen van de middelen om die visie te realiseren. Op basis van deze brief denken we ook dat naast een planmatige aanpak van het college richting het Rijk, ook een deel van de middelen gewoon soms op het pad van de gemeente Groningen komen. Tenminste, dat is mijn inschatting, maar daar moet de wethouder straks maar even op reageren, of dat zo is. Dat is mijns inziens ook niet zo gek, want er lijkt aan de kant van het Rijk ook, vanuit verschillende ministeries, soms weer nieuwe aanpakken en nieuwe projecten en nieuwe gelden te ontstaan, en nieuwe financieringsmogelijkheden, en dat Groningen er dan op die manier in slaagt om ook zo het geld uit te trekken, is, denk ik, enerzijds erkenning van het Rijk voor de opgave die we hebben, en anderzijds een compliment voor de ambtenaren en bestuurders van de gemeente Groningen, want dat betekent dat ons netwerk en ook de informatiepositie goed is. Desondanks denken wij als PvdA dat het goed is om zo veel mogelijk planmatig te werk te gaan op basis van een door de raad vastgestelde visie. Het liefst natuurlijk, wat ons betreft, ook in samenwerking met andere noordelijke overheden. We hebben natuurlijk een paar grote dingen die we gaan vaststellen binnenkort, of eind van het jaar. De mobiliteitsvisie en ook niet al te lang daarna de opvolger van onze ruimtelijke visie.

06:13:08

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

06:13:14

De heer Koks: Deze college brief gaat over mobiliteit in combinatie met stedelijke hervorming, en u zegt op basis van een visie die door de gemeente is vastgesteld. Heeft u het idee dat de gemeenteraad zowel op die mobiliteit, daar zijn we mee bezig, als op die verstedelijking voldoende helder beleid heeft vastgesteld voor de eerstkomende zoveel jaar? Dit gaat ook over de eerstkomende zoveel jaar.

06:13:44

De heer Nieuwenhuis: Ja, ik denk dat dat elkaar altijd wel kruist in de tijd. We staan natuurlijk op een moment in de tijd dat we weer visies gaan vaststellen. De vorige ruimtelijke visie, Next City, die is nog niet zo oud, maar die wordt natuurlijk nu herzien door de herindeling en ook de mobiliteitsvisie gaan we aan het eind van het jaar vaststellen. Dat is ook eigenlijk net het punt waar ik naartoe wilde in mijn woordvoering. Als we nou straks die nieuwe grote visies hebben vastgesteld, dan zou ik het heel fijn vinden, zou de PvdA het heel fijn vinden, als er dan ook heel planmatig op dat kader van de raad gewerkt gaat worden door het college, om daar de financiering voor bij elkaar te krijgen.

06:14:16

De heer Koks: Mag ik daar nog even een vervolgvraag op stellen, voorzitter? Ja? Ik ga er maar vanuit dat het mag.

06:14:24

Voorzitter: Ja, gaat u even verder meneer Koks.

06:14:27

De heer Koks: Bijvoorbeeld, Next City, die hebben we geloof ik vier jaar geleden ondertussen al vastgesteld. Ondertussen komt het Deltaplan van het Noorden naar ons idee over ons heen. Daar zit weer een forse woningbouwopgave in. Vindt u dat zo een Deltaplan niet binnen de grenzen van Next City uitgevoerd kan worden, of dat er dermate nieuwe zaken op ons pad komen, zodat bijvoorbeeld Next City weer opnieuw tegen het licht gehouden moet worden?

06:14:56

De heer Nieuwenhuis: Ik denk dat het en en is. En we moeten een visie hebben, maar een visie is niet voor niks een visie. We maken een visie en die wordt dan vrij snel weer door de tijd ingehaald door gebeurtenissen. Kijk, Deltaplan voor het Noorden kwam op tafel vanwege een motie in de Tweede Kamer, en daar hebben, denk ik, de noordelijke overheden heel goed op ingespeeld. Dan zouden wij als raad niet moeten zeggen: "Ho ho, dat past niet in een visie, dus dat gaan we niet doen," want dat was wel een kans om ook middelen voor woningbouw, voor infrastructuur deze kant op te halen. Ik denk dat je een visie moet hebben, en je moet een kader hebben. Dat moet je regelmatig verversen, en de overheid moet goed inspelen op de kansen die zich voordoen. Dat gebeurt in dit geval goed, en toch is het zo dat wij een voorkeur hebben om zo veel mogelijk planmatig te werk te gaan op basis van die grote visies die wij hebben. Dat zou ik het liefste zien. Dan, tot slot, voorzitter, we zouden het liefst ook eigenlijk wel willen dat het overzicht dat het college ons nu geboden heeft, dat we dat een aantal keren zouden ontvangen in een periode. Ik zou graag ook van de wethouder willen weten of die daaraan tegemoet kan komen. Dank u wel.

06:15:56

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Meneer Pechler voor de woordvoering. Gaat uw gang.

06:16:01

De heer Pechler: Ja, dank, voorzitter. Fijn om al deze overleggen met het Rijk eens op een rijtje gepresenteerd te krijgen. Wat betreft woningbouw en de energietransitie heeft de gemeentelijke lobby ons bepaald geen windeieren gelegd met miljoenen aan subsidies die al zijn toegekend. Maar, en dat is in deze raad al vaker gezegd door de verschillende fracties, als het gaat om mobiliteit, boeken we nog niet altijd zulke mooie resultaten. Of het nou om vervanging van de bruggen over de vaarweg Lemmer-Delfzijl gaat, of over noodzakelijke investeringen in het spoornetwerk van het noorden, met als belangrijkste voorbeelden natuurlijk de Lelylijn, Wunderlijn, en Nedersaksenlijn, die resultaten laten nog op zich wachten. Het bevreemdt mijn fractie dan ook, dat in de college brief staat dat het Meert minder geschikt is voor nieuwe projecten, omdat deze tot 2032 al is belegd. Wilt het college hiermee dan echt zeggen dat hun toekomstvisie niet verder gaat dan 11 jaar? Het Deltaplan voor het Noorden gaat om een periode tot 2040, dus ook die gemeentelijke stip op de horizon kan echt een stuk verder, lijkt me. Elf jaar lijkt ver, maar dat zijn natuurlijk nog geen drie collegeperiodes en er hebben genoeg raadsleden in deze raad gezeten die meer dan dat aantal dienstjaren onder hun riem hebben zitten. Het lijkt mijn fractie juist een bijzonder goed idee om nu al te beginnen met het vormen van een strategie voor dat Meert van na 2032. Wat ons betreft richten we ons dan volledig op het OV met bijvoorbeeld eindelijk dat station voor Hoogkerk of heropening van station-

06:17:18

Voorzitter: Punt, want u spreekt zo snel, ik moet wel iets roepen, en Rick Nieuwenhuis wil graag een vraag aan je stellen.

06:17:26

De heer Nieuwenhuis: Mijn vraag aan de heer Pechler is, dat het Meert al belegd is, althans de middelen in Meert, wilt dan niet zeggen dat het college niet verder vooruitkijkt. Dat doen wij toch, met een nieuwe mobiliteitsvisie en de volgende visie op ruimtelijke ordening?

06:17:36

De heer Pechler: Nou, het Meert was in deze college brief het enige waarbij geen inzet stond, en er stond ook specifiek bij dat het Meert minder geschikt is om onze doelen te verwezenlijken, omdat deze dus al zolang belegd is. Ik zag dat hier in ieder geval niet terug. Dan de gemeentelijke inzet aan de andere verschillende overleg tafels. Bij NOVI, ik moet bekennen dat ik daar bijvoorbeeld nog nooit van had gehoord, gaat het onder andere over natuur inclusieve landbouw. Hoe mooi zou het zijn als we met dat geld traditionele veehouders kunnen stimuleren om over te schakelen op de productie van plantaardige eiwitten? Wat betreft de woningbouwopgave heeft mijn fractie de laatste tijd al vaker de opmerking geplaatst dat we tegen de grenzen van de inbreiding in de stad oplopen. Als we dan bij het just transition overleg lezen dat het omlaag brengen van de CO2-uitstoot door het verduurzamen van bedrijfsprocessen één van de grootste doelen is, lijkt het ons dat we daar mooi twee vliegen in één klap kunnen slaan. Het uitkopen van vervuilende veehouders in de regio Groningen-Assen nabij bestaande woonkernen, de mensen die daar werkzaam zijn, herscholen, en de grond die daarmee vrijkomt ontwikkelen tot natuur en duurzame woningen. Daar wou ik het bij laten.

06:18:38

Voorzitter: Punt. U bent klaar. Nog eventjes, want de heer Rustebiel heeft nog een vraag aan u.

06:18:43

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel. Hoeveel intensieve veehouderijen zijn er hier in het noorden vlakbij woonwijken? Daar ben ik wel even benieuwd naar.

06:18:49

De heer Pechler: Die aantallen heb ik niet paraat, maar het gaat ons niet alleen om de intensieve veehouderijen, maar gewoon alle veehouders die nabij natuurgebieden zitten. Daarvan hebben we natuurlijk met bijvoorbeeld het Zuidlaardermeergebied, maar ook meer richting het oosten het hele gebied rondom 't Roegwold wel aardig wat.

06:19:07

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? De heer Rustebiel?

06:19:12

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter. Mijn fractie, samen met de fractie van de PvdA en GroenLinks, is één van de aanjagers om als gemeenteraad wat meer inzicht te krijgen in deze processen, omdat onze stedelijke opgaven veel groter zijn dan onze portemonnee, en zeker op het gebied van mobiliteit wij landelijke middelen nodig gaan hebben om onze verstedelijking ook echt duurzaam te gaan hebben, want we moeten niet alleen nieuwe woonwijken bouwen, maar ook zorgen dat die duurzaam omsloten worden. Dit overzicht is in die zin heel erg helder en het geeft ook wel aan wat voor bestuurlijke spaghetti wij in zitten. Dat dringt in die zin ook wel weer respect af voor het werk wat ons college aan al die tafels doet. Ik zou ook wel graag andersom de vraag willen stellen. Kan het college er ook voor zorgen dat als wij een stuk krijgen over bijvoorbeeld dat gedoe met die bruggen, of de mobiliteitsvisie, of een grote wijk uitbreiding, waar in dat proces dat specifieke plan dan zit? Wij hebben nu dit overzicht, maar ik ben ook wel benieuwd dat als wij een los plan krijgen, bijvoorbeeld mobiliteitsvisie, waar die dan in de tijdlijn zit richting eventueel Meert en wat de samenhang daarvan mee is, met andere bestuurlijke tafels. Dat maakt het nog meer overzichtelijk dan alleen dit losse overzicht, waarvan ik blij ben dat we het hebben gekregen, waarover ik verder nu geen vragen heb.

06:20:28

Voorzitter: Dank u wel. De heer Koks.

06:20:33

De heer Koks: Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij, en speciaal ik ben blij dat we een overzicht hebben gekregen over al die zaken die naast ons, boven ons, en wie weet onder ons spelen. Nationaal groeifonds, woningbouw impuls, regio deal, aardgas vrije wijken, nationaal programma Groningen, just transition fund, Meert Deltaplan van het Noorden, allemaal financiering sporen, allemaal beleidslijnen met hun eigen overleggen en besluitvorming routes en overall worden besluiten genomen over de toekomst van onze gemeente. Hoogover besluiten, die ingrijpend vormgeven aan de toekomst van onze stad, de inrichting van onze omgeving, en de toekomstmogelijkheden van onze bevolking. Ik dacht dat de jeugdzorg een complexe zaak is, maar dit krachtenveld in de ruimtelijke ontwikkeling, deze kluwen waarin gesleuteld wordt aan de toekomst van onze gemeente en onze directe

woonomgeving, is helemaal niet te behappen voor een simpel raadslid, laat staan voor de inwoners van onze gemeente. Even wat voorbeelden. Onze fractie is een voorstander van de Lelylijn, betere spoorverbindingen met het westen en de landen om ons heen biedt voordelen voor onze bevolking, maar niet tegen elke prijs. Als de Lelylijn ten koste gaat van de mogelijkheden van bijvoorbeeld spoorverbinding met Twente of de Wunderlinie, als de Lelylijn met zich meebrengt dat er een brede strook van pakhuizen en distributiecentra tussen het IJsselmeer en de Duitse grens ontstaat, als het Deltaplan betekent dat bovenop de 35.000 woningen die we al extra gaan bouwen in de regio Assen-Groningen, er nog eens 35.000 bijkomen, als die 200.000 woningen in het noorden moeten komen voor 600.000 mensen, ik ben er maar even van uitgegaan dat er zo gemiddeld drie mensen per woning wonen in het noorden, en als het dan weer betekent dat gigantisch woon-werkverkeer 10.000 extra reizigers toevoegt met het westen, dan willen we daar wel eens een politieke discussie over. Wat voor toekomstbeeld heb je voor onze stad in deze specifieke regio? Dan willen we ook wel eens weten wat onze bewoners, inwoners waarvan wij toch de belangenbehartigers zijn, over die toekomstrichting van onze gemeente denken. Voor wie worden die woningen gebouwd? Vooral voor hogere inkomens uit het westen? Wat is het aandeel van de sociale woningbouw? Welk effect hebben die ontwikkelingen op onze werkgelegenheid en de oplossing van de werkloosheid in onze regio?

06:23:03

Voorzitter: Punt, meneer Koks, want de heer Nieuwenhuis wil een vraag aan u stellen.

06:23:07

De heer Nieuwenhuis: Ik wil mij eigenlijk bij de heer Koks aansluiten, want als u in uw vraag aan mij eerder bedoelde, zouden we in de toekomstige ruimtelijke visie voor de stad, ook in het Deltaplan voor het noorden een aantal andere dingen moeten meenemen, ik ben het helemaal met u eens. Zo een hele grote verandering moeten we zeker ook in zo een planvorm terugleggen aan onze inwoners, absoluut.

06:23:27

De heer Koks: Dat is inderdaad de strekking. Next City heeft een visie nodig wat dat betreft. Natuurlijk hebben we in Next City een politiek kader en straks een mobiliteitsvisie, maar al die kaders geven geen antwoord op de vraag hoe wij willen dat onze stad, onze omgeving, onze bevolkingssamenstelling, en de werkgelegenheid er over 20, 30 jaar uitziet, als we overloopgebied worden van het westen. Zwemmen we niet in een fuik voor een toekomst die een stukje bij beetje gesmeed wordt op nationaal en provinciaal niveau, in een ver weg, schimmige, politieke omgeving? Hoe houden we als gemeenteraad, als volksvertegenwoordigers van onze 220.000 inwoners greep op die toekomst? Voorzitter, deze college brief geeft ons zicht op het oerwoud dat zich boven en om ons heen aan het ontwikkelen is. Wij willen niet uit de kranten lezen dat het noorden er wel 200.000 woningen bij wil. Hoezo het noorden? Wie is dat noorden en wie bepaalt dat? De raad staat voor de klus greep te krijgen en sturing te geven op alles wat in al die programma's in ontwikkeling is. De suggestie van onze fractie voor een digitaal bibliotheekje is een eerste stap, informatie. Een tweede is dat de positie van de raad in al die sporen helder wordt. Komt het Deltaplan in de raad? Besluit de raad over dat energieprogramma wat met Europees geld ingericht wordt? Wat heeft de raad te zeggen over de omgeving agenda voor noord Nederland? Raadsverkiezingen staan voor de deur. Laat alle deelnemende partijen

eens helder maken hoe zij onze gemeente over 20, 30 jaar zien. Dan kan deze raad richting geven aan de toekomst van deze stad en zijn directe omgeving, en kan het nieuwe college met een mandaat uitvoering geven aan wat die toekomst zou moeten worden, die door de raad bepaald is. Dat was hem.

06:25:15

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Pol.

06:25:19

De heer Van der Pol: Dank u wel, voorzitter. In de college brief noemt het college in hoofdlijnen de gemeentelijke inzetten op het gebied van verstedelijking en mobiliteit om bepaalde ambities te behalen. Na het lezen van de brief vraagt de VVD zich echter wel af welke ambities dit precies zijn. Eén is duidelijk, de afspraak met Binnenlandse Zaken om 20.000 binnenstedelijke woningen toe te voegen. Ook de ambitie van de Lelylijn is helder. In een uur moet je vanaf Amsterdam Centraal op het hoofdstation kunnen staan. Verder staan er ambities als, en ik citeer: "Randvoorwaardelijk voor deze opgave is een goed functionerend mobiliteit systeem dat efficiënt functioneert en zo min mogelijk barrières in de stedelijke structuur veroorzaakt." Er wordt vervolgens aan heel veel vergadertafels gesproken over vage ambities, passages worden gepland die hopelijk zullen uitgroeien tot oplossingen. Oplossingen voor welke problemen, dat wordt uit de brief niet echt duidelijk. Het beeld ontstaat volgens de VVD dat het college hier en daar meepraat in vergaderingen en hoopt dat er iets leuks uitkomt. De VVD zou liever zien dat het college met duidelijke ambities komt en een strategie bedenkt om die te bewerkstelligen. Proactief de agenda bepalen in plaats van meepraten met agenda's die door anderen worden bepaald. Kan het college aangeven wat de strategie is en hoe dat overeenkomt met het beeld dat uit deze brief voortvloeit? Dank u wel.

06:26:38

Voorzitter: Meneer Van der Pol, dit roept wat vragen op bij de heer Rustebiel en bij de heer Koks. De heer Koks.

06:26:45

De heer Koks: Ja, u heeft het over zaadjes die gepoot worden. Dat staat inderdaad ook in de college brief, maar heeft u nou het idee dat u die zaadjes mee poot, of heeft u het idee dat die zaadjes met name in wat hogere regionen door het college gepoot worden? Wij zouden toch de zaadjes, of het anemonen of rozen moeten worden, dat bepalen wij toch, mag ik hopen?

06:27:08

De heer Van der Pol: Ik ben het helemaal eens met de heer Koks.

06:27:10

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Rustebiel.

06:27:15

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is goed dat de democratische positie van de gemeenteraad versterkt wordt, daarom hebben wij dat ook aangevraagd, maar u doet nu net alsof u hier niet de omgeving visie vaststelt, of dat u hier niet de mobiliteitsvisie vaststelt. Bent u niet heel erg zuur op de positie die de gemeenteraad momenteel heeft?

06:27:35

De heer Van der Pol: Dat denk ik niet. Dit was wat mij betreft het beeld wat uit de brief voortkwam. Ik ben benieuwd hoe het college daarop reageert. Ik denk alleen dat als je een strategie hebt, een lobby strategie, dat je dan duidelijke ambities moet formuleren en vervolgens moet kijken hoe je die gaat bereiken. Dat bleek wat mij betreft niet uit de brief.

06:27:58

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik de woordvoering geven? De heer Sietsma.

06:28:02

De heer Sietsma: Dank u wel voorzitter. De brief van het college geeft een inkijkje in de wondere wereld van het bij elkaar schrappen van geld. Dank daarvoor. Dat is in zekere zin verhelderend. Er wordt duidelijk dat het een erg complex gebeuren is. Er is een stapeling van inbrengen en agenderingen. Je leest er wat ons betreft ook wel een beetje uit dat ruimtelijke ordening bij het Rijk inmiddels een ondergeschoven kind is en dat er gestuurd wordt op deel agenda's. Onze vraag is dus ook vooral, staat dat een integrale inbreng en aanpak vanuit onze gemeente niet in de weg? Het lijkt alsof al die overleggen wel erg sturen in de richting van geld voor hele harde zaken. Huizen, wegen, rail. Is er wel voldoende ruimte om integraal te kijken naar klimaat, groen, economie, werkgelegenheid, leef kwaliteit en die harde zaken samen? Voor GroenLinks is het van belang dat we ons inzetten voor een compacte stad, intensief openbaar vervoer, voldoende ruimte voor groen en leefbare openbare ruimten en de samenhang met het omringende landschap met al zijn cultuurhistorische waarde ook integraal naar voren kunnen brengen. Wij vragen ons af of die versnipperde aanpak in al die overleggen dat wel mogelijk maakt. Graag een reactie. Wat betreft de planmatige aanpak, waar de PvdA en de SP met name voor pleiten. Daar sluiten we ons heel graag bij aan. Het college vraagt verder of wij behoefte hebben om meer inhoudelijk nader op bepaalde overleggen in te gaan. Wat GroenLinks betreft zou nadere informatie over de NOVI-agenda en de omgeving agenda noord Nederland in hun samenhang zich daar goed voor lenen. Dank u wel.

06:29:40

Voorzitter: Dank u wel. Meneer van Kesteren.

06:29:46

De heer Van Kesteren: Dank u wel, voorzitter. Goed u weer te zien. Fijne vakantie gehad?

06:29:50

Voorzitter: Ja, eveneens. Blij dat ik er weer ben.

06:29:51

De heer Van Kesteren: Hartstikke mooi. Voorzitter, de gemeente Groningen heeft stedelijke opgaven en ambities met betrekking tot infrastructuur en mobiliteit. Daar hoort ook een financiële strategie bij. Contacten, communicatie met het Rijk, eventueel Brussel, zijn dan wel belangrijk als je het over die lobby hebt. Het Meert is ook één van die belangrijkste pijlers. Het Meert moet dan ook als een rode draad door de ambtelijke organisatie lopen. Dat is van cruciaal belang. Dat kan niet zonder. Dat die lobby mijns inziens te weinig het geval is, daar trek ik ook de conclusie uit van financiële problemen van de ring zuid, die daar mede het gevolg van zijn, van slechte lobby, naast de problemen van die verdiepte ligging, waar ik het ook vaak over heb gehad. Voorzitter, ik heb een belangrijke vraag aan het

college. Wat heeft het college nou concreet gedaan in het verleden met betrekking tot die lobby in Den Haag, wellicht Brussel? Naar mijn idee is dat te weinig, maar goed, dat hoor ik graag van de wethouder. Wat is het college voornemens te doen om die lobby eens goed op poten te zetten, zodat ook van die opgaven en ambities echt werk gemaakt kan worden? Dat is mijn punt. Dank u wel.

06:31:32

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik verder nog het woord geven? Meneer Huitenga.

06:31:41

De heer Huitenga: Dank u wel, voorzitter. Net als alle andere partijen, bedankt voor het uitgebreide overzicht van alle overlegstructuren waarin de gemeente vertegenwoordigd is. Het is inderdaad een indrukwekkend lijstje en we begrijpen inderdaad dat er behoorlijk wat belang hier op het spel staat en dat het ook echt belangrijk is, dat wil ik met nadruk zeggen, dat de samenwerking in het noorden en landelijk gezien van groot belang is voor de toekomst van Groningen. Evenwel hebben wij als raad ook af en toe gewoon de neiging om geïnformeerd te worden en we willen ook graag een stukje controle houden, en dat zie ik eigenlijk in dit overzicht te weinig terug. Ik zie het hier open liggen inderdaad. Ik heb nog nooit van het just transition plan gehoord. Ik vraag mij af, wie zit namens de gemeente in deze vertegenwoordiging? Op welk niveau is er overleg? Daar is eigenlijk helemaal geen informatie over, en in die zin vind ik ook dat we als gemeenteraad mee moeten kunnen praten over wat de inzet zou moeten zijn van wat wij met deze plannen willen bereiken en op welke manier we dat willen bereiken. Op dat moment kom ik dat inderdaad te weinig tegen en ik sluit mij eigenlijk aan bij wat de SP al gezegd heeft. Daar kunnen we het ook gewoon bij laten. Dit is van groot belang voor de gemeente Groningen, en niet alleen voor de gemeente, maar voor heel het noorden en daarom denk ik ook dat we hier gewoon meer informatie over moeten kunnen hebben, en meer over moeten kunnen meepraten. Dank u wel.

06:33:03

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Mevrouw Moorlag.

06:33:10

Mevrouw Moorlag: Ja, bedankt voorzitter. Volgens mij is het door iedereen al gezegd. Bedankt inderdaad voor dit overzicht. Het geeft een stuk inzicht in waar wij allemaal aan tafel zitten, maar tegelijkertijd is het ook zo groot en breed dat het ook lastig is om daar nu heel veel concrete dingen over te zeggen. We willen ons graag aansluiten bij wat de Partij van de Arbeid en de SP ook al zeiden, om in de toekomst ook voornamelijk vanuit de mobiliteitsvisie hier ook een planmatige aanpak in aan te nemen. We worden daar ook graag over op de hoogte gehouden. Verder willen we ook aansluiten bij de vraag van D66 om hem ook om te keren, dat wanneer hier stappen in gezet worden, dat wij daar ook met een verwijzing wellicht naar deze brief over op de hoogte gehouden worden. Dank u wel.

06:34:07

Voorzitter: Dank u wel. Heeft iedereen die het woord wou voeren het woord gevoerd? Dan geef ik het woord aan de wethouder. Aan wie? De heer Van der Schaaf.

06:34:17

De heer Van der Schaaf: Ik begin even met een aantal onderwerpen. Dan zal collega Broeksma het vervolgen.

06:34:24

Voorzitter: Meneer Koks heeft een dringende opmerking.

06:34:27

De heer Koks: Een beetje een orde kwestie. Kunnen we dit in gesprekvorm doen? De wethouder kan wel allerlei antwoorden gaan geven op de vragen die we gesteld hebben. Als we het in gesprekvorm doen, we hebben op zich tijd zat. Het is een groot onderwerp. Ik wil wel eens horen, ook in de meningsvorming of dat in gesprekvorm kan.

06:34:49

Voorzitter: Ik kijk even de zaal rond.

06:34:51

De heer Nieuwenhuis: Als meneer Koks innovatieve orde voorstellen doet, sluit ik mij daar graag bij aan.

06:34:55

Voorzitter: Volgens mij hebben jullie het al gewonnen. Het wordt een gesprek, maar hoe we dat precies gaan doen, weet ik niet, want ik wil toch wel eventjes weten wie ik dan elke keer het woord moet geven, dus moet je wel even melden bij de voorzitter. Dat lijkt me handig. Anders benen op tafel kan ook natuurlijk. Meneer van Kesteren, u wilde daar nog wat-

06:35:18

De heer Van Kesteren: Nou, ik bestrijd dat we tijd zat hebben. Dat geloof ik niet.

06:35:22

Voorzitter: Het gaat erom dat wij tot half 11 hebben uitgetrokken voor deze vergadering en het nu kwart voor tien is.

06:35:28

De heer Van Kesteren: Maar ik merk ook dat de SP vaak heel breedsprakig en heel vaak het woord voert en dat de rest niet meer aan bod komt. Daar zou ik toch voor willen waken.

06:35:36

Voorzitter: Meneer van Kesteren, ik snap deze opdracht aan de voorzitter. Ik zal mijn uiterste best voor u doen. Nogmaals, zal ik het woord aan de wethouder Van der Schaaf geven?

06:35:45

De heer Van der Schaaf: Ik merk het wel als mensen vragen hebben. Ik vind het op zich goed idee hoor, om het zo te doen. Misschien een paar thema's dan. Het eerste, een aantal van u heeft gezegd over positie van de raad. Zijn wij als raad, of bent u als raad voldoende in staat om op de inzet te sturen die het college geeft in al die overleggen en die wirwar van overleggen die voor ons en ook voor onze medewerkers af en toe moeilijk te volgen is. Wat gebeurt nou waar, maar we zien overal kansen, dus we volgen ze allemaal en we hebben ook overal inzet daarop en op het resultaat. Het gaat u vooral om, wie bepaalt nou eigenlijk die inzet? Laat ik vooropstellen dat alles wat wij doen, dat klinkt als een doodoener, maar dat is het niet, echt binnen de kaders zijn die u stelt. Inderdaad die moment, de heer Rustebiel zei het ook al, bijvoorbeeld het vaststellen van de omgeving visie, het vaststellen

en bespreken van de mobiliteit strategie, of een groen strategie, of een woon visie. Dat zij de momenten bij uitstek dat de gemeenteraad, u dus, bepaalt wat er gebeurt, en bepaalt ook onze inzet.

06:36:49

Voorzitter: Meneer Koks.

06:36:50

De heer Koks: Mag ik het Deltaplan eens even als voorbeeld nemen? In mijn beleving las ik daar voor het eerst over in de krant, dat het noorden bij die Lelylijn zich min of meer garant stelde voor 200.000 extra woningen, en dat dat dus voor Groningen zal betekenen dat boven op de opgave die er al ligt, nog eens een keer 35.000 extra zou komen. Toen dacht ik: "Dat lees ik uit de krant, waarom hebben we daar in de raad niks over gehoord of in besluitvorming over kunnen zeggen? Wie bepaalt dat dan?" als voorbeeld.

06:37:25

De heer Van der Schaaf: Nee, ik snap dat hoor. Dat Deltaplan is natuurlijk voortgekomen uit de motie die in de Tweede Kamer is aangenomen. Dat was een uitnodiging. Wat er trouwens ligt zijn de bouwstenen voor het Deltaplan, dat zeg ik er ook maar even bij. Misschien dat de heer Broeksma daar wat preciezer op in kan gaan, dat is nog niet het definitieve verhaal. We hebben als noorden, naar ons idee zijn we echt wel binnen de kaders gebleven van wat er ligt, een aanbod gedaan, een mogelijkheid, van hoe je aan de ene kant de Lelylijn zou kunnen realiseren, ook aangegeven wat er als bijdrage aan Nederland aan woningbouw op basis van allerlei plannen en strategieën, maximaal mogelijk zouden zijn. Dat is geen besluit dat plaatsvindt, maar we hadden wel het idee, wij als college en ik neem ook alle andere colleges, dat wij door mee te doen aan dat bod in ieder geval in de geest handelde van de kaders die wij hadden. Daarmee is het nog absoluut geen besluit dat wij nu getekend hebben voor zoveel woningen. Het Rijk trouwens ook niet voor de Lelylijn. Zo is het ook niet, maar het ging wel om de gedachte lijn. Een andere opmerking die u maakte, die de heer Koks maakte, waar ik het heel erg mee eens bent, is dat u zegt: "Eigenlijk moet" en daarom moet zo een omgeving visie ook veel meer zijn dan alleen maar een kader, "het wel degelijk gaan over het debat. Daar moeten we richting geven over hoe wij willen," als onze bevolking en u als vertegenwoordigers van de bevolking, "dat onze gemeente er over 20, 30 jaar uitziet," zover we dat helemaal vanuit één punt kunnen bepalen. Dat gaat wel degelijk om daar de waarden en de uitgangspunten met elkaar te benoemen. Dat is bepalend. Onze nieuwe stadsbouwmeester, Natalie de Vries, die zei: "Eigenlijk zou de ideologie weer terug moeten in de stadsontwikkeling." Dat kan best zijn dat u daar, misschien wel niet, wij dat zelf veronderstellen en de heer Van Kesteren weer wat anders, en de heer Rustebiel weer wat anders, we hebben allemaal een verschillende ideologie. Het gaat er in ieder geval om dat het een politieke, maatschappelijke keuze is hoe je wil dat je gemeente, hoe je stad eruitziet. Daar hoor je dus een debat over te voeren in de gemeenteraad. Dat is niet iets wat ons overkomt en waar we een beetje op mee proberen te raken. Het ingewikkelde is wel, en daar zijn ook een aantal opmerkingen over gemaakt, dat de manier waarop het Rijk op dit moment, de heer Sietsma zei dat denk ik heel mooi, stuurt. Heel erg op het niveau van deel agenda's, deelgebieden. Een integrale opvatting over sturen op ruimtelijke economische ontwikkeling lijkt eigenlijk te ontbreken. Inderdaad, in een keer komt er een woon deal. Daar haken wij op in of we sluiten aan natuurlijk op wat we willen. We kunnen daar ook nog via

de woningbouw impuls wat middelen voor krijgen. Dat gaat alleen maar vanuit de koker wonen, dus je krijgt dan geld voor het wonen, terwijl bijvoorbeeld een plan was de stadshavens, waar we geld voor hebben gekregen, natuurlijk over veel meer dingen dan dat gaan. Hoe wil je daar dan effectief in opereren? Dat is best ingewikkeld. We hebben daar echt last van. Ik zou echt willen dat het Rijk veel integraler weer gaat sturen op dit soort dingen, daar hebben we echt een voordeel bij. Het enige wat wij dan kunnen doen, om daar toch maximaal van te profiteren, is zelf wel de zaakjes op orde hebben. Dat betekent dat we zelf wel een integrale visie moeten hebben. In Next City, bijvoorbeeld, stond het thema leefkwaliteit echt op nummer één, vanuit het idee dat het Rijk daar niet zoveel geld voor zou willen hebben, maar al het geld wat we van het Rijk kunnen krijgen willen we wel zo besteden dat die leefkwaliteit hier gesteund wordt. Dat betekent inderdaad heldere lobby strategieën, wat de heer Van der Pol zei.

06:40:56

De heer Koks: Ik wou nog even iets over dat Deltaplan vragen, mag dan nog? Want anders-

06:41:03

De heer Nieuwenhuis: Voorzitter, zeg het maar.

06:41:04

De heer Koks: Ja, nou, kijk, we hebben-

06:41:05

Voorzitter: Dit is zo een brandende vraag, daar moeten we even voor opzij.

06:41:08

De heer Koks: We hebben Next City vastgesteld indertijd. Dan komt dat Deltaplan. Stel dat dat doorgaat, die 35.000 woningen en de Lelylijn, bent u dan van mening dat ook die extra woningbouwopgave past binnen de contouren van de Next City die we een paar jaar geleden hebben vastgesteld, of wordt het niet eens tijd door al die nieuwe ontwikkelingen, dat we een Next City nummer twee of misschien zelfs drie vaststellen?

06:41:35

De heer Van der Schaaf: Dat klopt hoor, dat zei volgens mij de heer Nieuwenhuis ook. We zijn natuurlijk de omgeving visie aan het actualiseren en dan zeg ik er even wel bij, dat hogere getal voor die regio, dat komt natuurlijk uit de inventarisatie die wij op dit moment doen in de verstedelijking strategie Groningen-Assen. U krijgt daar binnenkort ook weer een informatieve sessie over. De verstedelijking strategie zelf komt volgens mij binnen een paar weken uw kant op.

06:42:00

Voorzitter: Meneer Sietsma.

06:42:02

De heer Sietsma: De wethouder noemde even stadshaven als voorbeeld, waar veel meer aan de hand is dan woningbouw, waar wij graag meer willen en ook nadrukkelijk inzetten op leefkwaliteit, kwaliteit van openbare ruimte bijvoorbeeld, ook in combinatie met werkgelegenheid. Wat ik mij dan afvraag, krijgen we dat integrale verhaal, ondanks dat wij er integraal naar kijken, wel verkocht bij het Rijk als die alleen kijkt naar woningbouwprogramma's bijvoorbeeld?

06:42:29

De heer Van der Schaaf: Kijk, ik zou het Rijk tekort doen als we alleen maar zeggen: "Ze kijken naar woningbouw en ze vinden het wel van belang dat we al die andere dingen doen." Voor stadshavens hebben we achttien miljoen euro via de woningbouw impuls gekregen van het Rijk. Dat geld krijgen we alleen maar als wij hard kunnen maken dat dat geld nodig is om de woningbouwopgave te realiseren. We moeten echt aantonen dat we dit geld nodig hebben, maar we hebben ons woningbouwprogramma er niet voor hoeven aan te passen in dit geval. Met andere woorden betekent dat eigenlijk dat we er daardoor beter in slagen om onze middelen die we nodig hebben, bijvoorbeeld op het gebied van leefkwaliteit, groen, water, het geld dat we daarvoor besteed hebben als het ware weer vrijspelen. Nee, sorry, dat we daardoor extra geld als het ware in onze eigen middelen vrijspelen om het daaraan te besteden. Dat komt doordat je zelf een helder verhaal hebt, zodat je binnen je eigen middelen wat kan schuiven. Als het Rijk zegt: "Je krijgt het alleen maar als je twee keer zoveel woningen bouwt", dan zouden we wel eens in de problemen kunnen komen, maar dan doen we het ook gewoon niet. Als wij het idee hebben dat we hier niks aan hebben om twee keer zoveel woningen te bouwen, we willen het niet, dan is het ook raar om daar geld voor aan te vragen.

06:43:41

Voorzitter: Goed. Dit was een leuk gesprek, maar ik kijk even in de aantekeningen. Zijn er nog vragen of dingen gezegd die u nog moet beantwoorden?

06:43:49

De heer Van der Schaaf: Ik zou de heer Broeksma ook even het woord geven, maar een paar dingen misschien die op mijn terrein ieder geval nog liggen waar ik iets over wilde zeggen. Het punt van die deel aanpakken heb ik denk ik wel even benoemd. Planmatige verantwoording, dat heeft een aantal van u, de heer Nieuwenhuis in ieder geval ook genoemd. Ik denk dat meerjarenprogramma's natuurlijk heel logische momenten zijn om inderdaad ook deze thema's wat uitgebreider dan het verleden over te verantwoorden en met u van gedachten te wisselen. Hoe kunnen we dat nou doen? Een tweede moment in het jaar, twee keer per jaar zou denk ik logisch zijn, dat we in ieder geval met elkaar het gesprek voeren. Als er geen aanleiding voor is, doen we het niet, maar ik denk dat de komende tijd die aanleiding er wel voor is, dus dat kan ik toezeggen. De heer Rustebiel vroeg ook nog, we kunnen het ook andersom doen, en die plannen die we hebben laten zien hoe dat past binnen al die tafels, ik denk dat dat ook een goede aanvulling is die we gewoon kunnen realiseren. Tot slot van mijn kant nog de opmerking, maar dat is meer echt inhoudelijk, het punt van de heer Pechler. Kunnen we niet beter in plaats van inbreiden, niet meer weilanden vol gaan bouwen? Het klinkt aantrekkelijk, ook omdat die weilanden vaak nu op het gebied van biodiversiteit en natuurkwaliteit maar heel weinig waarde hebben, dus je denkt dan kunnen we daar mooi op bouwen. We moeten ons wel realiseren, als we dat doen, dat we wel ontzettend veel autoverkeer extra gaan genereren en dat juist die sprawl die je dan organiseert, ik chargeer het een beetje, maar die uitgestrekte verstedelijking, dat op het gebied van bijvoorbeeld het beperken van mobiliteit maar ook als het gaat om inclusiviteit die over het algemeen minder goed scoren dan de meer compacte stedelijke ontwikkeling.

06:45:16

Voorzitter: U wilt daar even op reageren?

06:45:17

De heer Pechler: Ja, ik heb het ook hierbij niet noodzakelijk over de weilanden in de omgeving van Groningen stad, maar wel in de bredere regio, want dan zie je bij andere steden, ik weet niet of Assen daar een voorbeeld van is, maar in ieder geval wel andere woonkernen daar in de buurt, dat waar wij nu bijvoorbeeld nog een Meerstad hebben aangelegd of een [onhoorbaar 00:45:35-00:45:37] aanleggen, dat je op die afstand van het centrum daar nog wel mogelijkheden toe hebt.

06:45:45

De heer Van der Schaaf: Als ik u goed begrijp, we zouden eigenlijk aan de rand van Assen meer moeten bouwen als voorbeeld?

06:45:50

De heer Pechler: In ieder geval aan de rand van andere kernen, ook in de provincie Groningen. Niet per se Groningen stad. Ik denk toch dat als die inbreiding hier, we zijn er nog niet, maar op een gegeven moment komen we daar wel op aan dat we gewoon geen gasveld meer over hebben. Dan moet je op een gegeven moment ook gewoon zeggen: "Ja, sorry jongens, de stad is echt vol," of we moeten een metro gaan aanleggen zodat je nog wel verder uit kan rijden.

06:46:12

De heer Van der Schaaf: Dit is bij uitstek een discussie die past in de verstedelijking strategie. Ik ben het trouwens met u eens dat je bijvoorbeeld kernen als Assen, Hoogezand, dat je daar misschien in de toekomst meer hogere opgaven zal krijgen. Waar ons college, hoewel we daar natuurlijk niet alleen over gaan, wel wat terughoudend in zou willen zijn, is dat je juist de wat kleinere dorpen, die in vaak kwetsbare landschappen zitten, niet zou moeten uitbreiden met hele grote woonwijken.

06:46:34

De heer Pechler: Nee, Garnwerd moet niet vijfduizend groot gaan worden.

06:46:36

De heer Van der Schaaf: Precies.

06:46:38

Voorzitter: Meneer Koks.

06:46:39

De heer Koks: Wat de wethouder voorlaatst zei, namelijk over mogelijk twee keer per jaar een informatieronde. Wat ik dan ook wel handig zou vinden, want dat ontbrak naar mijn idee ook wel een beetje in dit overzicht, op welk moment bij welk onderwerp de raad in actie zou moeten komen, wanneer iets besluitvormends in de raad moet gaan plaatsvinden rondom al die onderwerpen. Dat zou ook handig wezen.

06:47:10

De heer Van der Schaaf: Het zou goed zijn als dat ook gewoon even een plek krijgt van de LTA, zodat we dat goed met elkaar kunnen integreren. Ik denk dat het goed is als we dat even samen met de griffie in de tijd gaan zetten.

06:47:23

Voorzitter: Meneer Sietsma.

06:47:25

De heer Sietsma: Daar nog even op voortbordurend, ik vond de suggestie om dat aan de meerjarenplannen te koppelen wel aardig. Als daar anders over gedacht wordt, dan is misschien nu het moment om dat te zeggen.

06:47:34

De heer Van der Schaaf: Het lijkt mij heel logisch, omdat dat ook van die integrale thema's-

06:47:38

Voorzitter: De heer Van der Schaaf is klaar. De heer Broeksma.

06:47:44

De heer Broeksma: Misschien nog een paar kleine aanvullingen of specificaties. Dat gaat over mobiliteit. Die mobiliteitsvisie in trajecten werd gevraagd. Er zijn natuurlijk verschillende typen elementen, elementen die op rijksniveau spelen, maar soms ook op provinciaal niveau, of soms trekken we samen op met de provincie richting Rijk. Die elementen komen op verschillende tafels. Volgens mij hebben we dat geprobeerd duidelijk uit te leggen in de notitie, in dat schemaatje wat daar is. Dat gezegd hebbende, de Meert, hoe zit dat dan met het Meert precies, en zijn die gelden al op? We kijken ook naar de langere termijn. Die gesprekken vinden soms ook buiten het Meert plaats. In het Meert moeten dan uiteindelijk definitieve keuzes gemaakt worden, maar we hebben ook bijvoorbeeld de toekomst agenda openbaar vervoer. Dat loopt tot 2040. Onze mobiliteitsvisie loopt tientallen jaren naar nu. Dat betekent ook dat we nu die gesprekken moeten voeren en soms komt er iets voorbij. Soms komt er bijvoorbeeld een groeifonds voorbij. Het is nu formatie tijd. Die kunnen ook zorgen dat de thema's die wij willen in het regeerakkoord terechtkomen zodat via de politieke lijn, we hebben natuurlijk allemaal onze connecties in Den Haag, de landelijke partijen of andere connecties, de noordelijke Kamerleden die we kunnen benaderen, om ervoor te zorgen dat we op de goede manier op de goeie tafels terechtkomen waar het debat gevoerd kan worden, waar afstemming met het Rijk gevoerd kan worden, waar ook gelden gegeven kunnen worden. Bestuurlijke spaghetti, dat woord viel, en dat is het soms ook. Je ziet ook in het overzicht dat we op heel veel tafels, heel veel plekken, bij MS Teams is het heel makkelijk om al die vergaderingen nog eens een keer te organiseren ook, hoe we samen met het noorden, de drie provincies en de vier grote steden in het noorden, of alleen met de provincie samen met het Rijk in gesprek zijn of allerlei andere gesprekken voeren. Soms moet je de kansen benutten die zich voordoen. Bijvoorbeeld wat ik net noemde, het groeifonds, of het regeerakkoord, of weer iets anders wat voorbijkomt. Er werd gevraagd, leidt het nou allemaal ergens toe? Soms wat sneller en soms is het nog even afwachten. Die Lelylijn of het Deltaplan is daar een voorbeeld van. De Lelylijn, om aan te geven dat het soms wel tot iets leidt, al is het maar iets kleins, in de concept OV-agenda van het Rijk stond de Lelylijn niet genoemd en in de definitieve versie staat die Lelylijn wel. Tussen het concept, in een jaar tijd, en de definitieve versie is er op allerlei terreinen iets gebeurt dat de Lelylijn, en ook de verbinding naar Duitsland, opgenomen is in de toekomst agenda, de Rijks toekomst agenda van het openbaar vervoer. Dat betekent dat die Lelylijn daarmee ook een politiek, bestuurlijke realiteit is en dat je ook bij andere gesprekken aan andere tafels, bijvoorbeeld in het Deltaplan, de Lelylijn weer kunt noemen, omdat dat inmiddels bij het Ministerie van

Infrastructuur en Waterstaat een gegeven is geworden. Die Lelylijn is er nog niet. Zeven miljard, dat is niet zomaar gedaan, maar die Lelylijn bekijken we wel in samenhang met de andere zaken. Een ander thema, de appreciatie van het Deltaplan, u heeft die brief gelezen, is door drie ministeries ondertekend. Dat betekent dat ook wij eisen van het Rijk, dat er breder gekeken wordt dan alleen een mobiliteit issue, breder wordt gekeken dan alleen maar een economische ontwikkeling, of een werkgelegenheid, of een demografische ontwikkeling, of woningbouwopgave. Dat er een samenhang is tussen al die opgaven, al die thema's die hier in het noorden spelen. De krimp, noem het maar op. We vragen dat ook van het Rijk. Wat de collega ook zegt, dit is niet het Deltaplan wat we aanbieden. Het zijn bouwstenen voor het Deltaplan omdat vanuit de Tweede Kamer gevraagd is: "Beste minister van BZK, zorg ervoor dat er een Deltaplan voor het noorden komt," dus de drie noordelijke provincies plus Flevoland. Dat betekent ook dat het Rijk daar aan zet is. Misschien kunt u zich voorstellen dat het niet toevallig is dat er een motie komt over dat Deltaplan. Ook daar is een lobby inzet gepleegd om de Tweede Kamer zover te krijgen dat daar een uitspraak over gedaan wordt. Er is verder gevraagd naar andere lobby resultaten. Ik heb een paar opgeschreven. De proeftuinen van onze energietransitie. Vijf miljoen voor de één, vier miljoen voor de ander. Dat is toch samen negen miljoen, plus nog een paar miljoen voor de RW-gelden. Dat levert gewoon geld op. De just transition fund vanuit de Europese Unie, het Rijk. Andere voorbeelden noemen we in de brief. Dat is allemaal niet vanzelfsprekend, dat ze zeggen: "Groningen moet ook nog". Nee, dat is omdat Groningen, het noorden, aan de deur klopt, op tafel slaat, belt, spreekt, en op allerlei tafels dat gesprek aangaat.

06:52:52

Voorzitter: Meneer Koks.

06:52:54

De heer Broeksma: Ja, pardon.

06:52:57

Voorzitter: Het heeft zolang geduurd voordat u uw vinger opstak dat ik dacht van-

06:53:04

De heer Koks: U geeft zelf ook aan, hebben we ook een paar keer gezegd, ingewikkelde toestand. Van allerlei gremia, er speelt van alles en nog wat. Wij als eenvoudige raadsleden vinden het lastig om dat bij te benen. Heeft u ook een opvatting, een idee van hoe onze stadsbevolking deze, ja, hoe noem je dat, legpuzzel, laat, ik het zo maar zeggen, een beetje moet zien te volgen? Heeft u een idee van hoe de bevolking daarbij betrokken kan worden, in ieder geval op informatieniveau en hopelijk ook nog op invloed niveau?

06:53:45

De heer Broeksma: Ja, u vraagt het aan mij. Ik kijk u ook aan. Zal ik ook even doen dan, omdat u natuurlijk volksvertegenwoordigers bent. Soms is het van belang om een lobby traject nog even onder de pet te houden. Op het moment dat iets in de openbaarheid gaat, kan dat betekenen dat het daarmee ook gelijk afgelopen is. Op het moment dat we stappen zetten, delen we dat ook mee. We hebben persberichten en we zien ook dat bijvoorbeeld de lancering van het Deltaplan op het NOS-journaal komt, komt op de voorpagina van het Dagblad van het Noorden, ook de Volkskrant, ook andere kranten berichten erover. Dat is wel een manier om te communiceren met de individuele burger. We hebben net afspraken

gemaakt hoe we het met u communiceren. Dit is daar een onderdeel van. De visies, de mobiliteitsvisie, de woningbouw visie, de verstedelijking strategie, dat zijn allemaal thema's die hier in de raad aan de orde komen en via u en via de pers dan ook de bevolking bereiken. Soms komt vertrouwelijkheid en nog even onder de pet houden het gesprek ten goede, de resultaten ten goede. Anderzijds, op het moment dat we echt een stap zetten, willen we dat ook doen. Soms is het ook nuttig om via de pers druk te kunnen uitoefenen om bijvoorbeeld in een regeerakkoord of in een groeifonds of waar dan ook terecht te komen. Het is ook een fingerspitzengefühl en dat is niet alleen dat het aan het college ligt. We hebben natuurlijk ook professionals, professionele lobbyisten in dienst bij onszelf, we hebben mensen in Den Haag en in Brussel zitten, om ons te helpen dat fingerspitzengefühl aan te scherpen om op het goede moment bij het ministerie of in de Tweede Kamer of op een bijeenkomst onze lobby te voeren en aanwezig te zijn als Groningen, noord Nederland, of hoe dan ook.

06:55:45

Voorzitter: Meneer Broeksma, de heer Nieuwenhuis heeft nog een vraag.

06:55:51

De heer Nieuwenhuis: Wederom niet echt een vraag maar meer een bijdrage aan het gesprek. Als dat ook mag.

06:55:56

Voorzitter: Excuus.

06:55:57

De heer Nieuwenhuis: Ik vind het fijn dat toen die motie voor het Deltaplan voor het noorden werd ingediend, en ik vond het zelfs ook bijzonder dat die noordelijke overheden elkaar zo snel vonden en samen een plan maakten, dat was in mijn beleving behoorlijk uniek. Ik zou ook niet willen hebben dat we toen hadden gezegd als raad: "Nee, gaan we niet doen, dat past niet in ons kader, of wij willen hier eerst over discussiëren," want dan waren we gewoon te laat geweest. Dan zou het verwijt achteraf richting het college kunnen zijn: "Dan ligt er zo een kans op tafel en dan doe je er niks mee," Dan denk ik dat ik dat dan gezegd had in ieder geval. En, het is dus wel heel belangrijk dat op het moment dat zo een plannetje, want meer is het nog niet, in de lucht geschoten wordt hier dan ook terugkomt. Al die dingen die u noemt, van het risico van die industriële loods langs de snelweg en weet ik veel wat allemaal, daar moeten wij het over hebben. Op het moment dat wij die ruimtelijke visie voor de toekomst van de gemeente Groningen hier bespreken begin volgend jaar, dan is dat ook het democratische proces zoals dat moet plaatsvinden. Daar maak ik me geen zorgen over.

06:56:57

De heer Koks: Het is een gesprek, dus ik mag ook in gesprek? Wat naar mijn idee er in ieder geval ook nog bijkomt, ik ben het helemaal met u eens hoor, zoals u het schetst, maar onze bevolking leest het Dagblad van het Noorden en die ziet dat er daar in Den Haag iets bedacht wordt wat effect kan gaan krijgen voor onze toekomst. Op zich moet het niet vertragend werken, enzovoort, maar op een gegeven moment moeten wij er ook wel voor zorgen dat het vervolgens land bij de inwoners van onze stad en het ook helder voor hen wordt wat de lijnen zijn, wat de mogelijkheden zijn, en wat wij politiek gezien daar voor een koers inzetten. Dat is ook een stevige opgave waar wij voor staan.

06:57:46

Voorzitter: Ik kijk even rond en ik denk eigenlijk dat we een goed gesprek hebben gehad, waar we nu maar toch een punt achter zetten. We hebben alles zien passeren wat ook noodzakelijk was om extra aandacht aan te besteden. Het is tien over tien, dus laten we gewoon het feestje vieren dat we een keertje op tijd klaar zijn, of binnen de tijd klaar zijn. Ik dank iedereen voor de aandacht en de bijdragen, en tot de volgende keer.